

PRIJEDLOG

**ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, siječanj 2008.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona nalazi se u odredbi članka 116. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Jedan od prioriteta Republike Hrvatske je suzbijanje korupcije. Uspjeh borbe protiv korupcije ovisi o većem broju čimbenika, od kojih je najvažnija politička volja i odlučnost. U Republici Hrvatskoj, ne samo prema mišljenju građana, već i kao predizborno obećanje i opća obveza političkih stranaka, postoje pretpostavke općeg konsenzusa o potrebi suzbijanja korupcije. U cilju efikasnije borbe protiv korupcije u državnoj upravi potrebno je propisati odgovarajuće mjere protiv državnih službenika koji počine djela s obilježjima korupcije.

Sukladno članku 151. stavku 3. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 92/2005. i 107/2007.) u roku od 60 dana od dana stupanja na dužnost Vlade nakon parlamentarnih izbora, potrebno je raspisati javni natječaj za imenovanje na radna mjesta tajnika ministarstva, ravnatelja u ministarstvu (dosadašnjih pomoćnika ministra), zamjenika tajnika Vlade, predstojnika ureda Vlade, zamjenika državnog tajnika središnjeg državnog ureda te zamjenika i pomoćnika ravnatelja državne upravne organizacije.

Sukladno članku 6.a Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj 75/93., 92/96., 48/99., 15/2000., 127/200. – vjerodostojno tumačenje, 59/2001, 199/2003. i 79/2007) navedene službenike imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske, na temelju prethodno provedenog javnog natječaja, na način i u postupku određenom Zakonom o državnim službenicima.

Prije raspisivanja javnog natječaja za imenovanje na navedena radna mjesta rukovodećih državnih službenika potrebno je propisati uvjete za imenovanje (raspored) na radna mjesta te plaću službenika imenovanih na ta radna mjesta. Uvjeti za imenovanje (raspored) na ta radna mjesta uređuju se Uredbom o klasifikaciji radnih mjesta u državnoj službi (kao i za ostale državne službenike), a koeficijente za izračun plaće trebalo bi urediti Zakonom o državnim službenicima, jer dosadašnji koeficijenti tih radnih mjesta (dok su bili položaji državnih dužnosnika) prelaze raspone koeficijenata propisane za državne službenike.

Stoga je potrebno Zakon o državnim službenicima u odgovarajućem dijelu izmijeniti odnosno dopuniti i to:

a) u cilju jačanja borbe protiv korupcije propisati:

- pravo na zaštitu od neopravdanog prestanka državne službe za državnog službenika koji se obrati zbog opravdane sumnje na korupciju odnosno podnese prijavu o toj sumnji odgovornim osobama ili nadležnim državnim tijelima,

- strože zapreke za prijam u državnu službu,
- obvezno udaljenje iz službe službenika protiv kojeg je pokrenut odgovarajući postupak zbog kaznenog djela ili teške povrede službene dužnosti s obilježjima korupcije,
- obvezno izricanje kazne prestanka državne službe u slučaju proglašenja službenika odgovornim za tešku povredu službene dužnosti koja ima obilježja korupcije;

b) propisati mogućnost razrješenja rukovodećih državnih službenika;

c) u prijelaznom razdoblju - do cjelovitog uređivanja plaća u državnoj službi posebnim zakonom kojim će se urediti plaće svih državnih službenika - propisati koeficijente za izračun plaće rukovodećih državnih službenika iz članka 151. Zakona o državnim službenicima, koji su prije stupanja na dužnost Vlade nakon provedenih parlamentarnih izbora bili državni dužnosnici i plaća im je bila utvrđena propisima o državnim dužnosnicima;

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba ovog Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu.

Plaće rukovodećih državnih službenika imenovanih na radna mjesta koja su prije stupanja na dužnost Vlade nakon provedenih parlamentarnih izbora bila položaji državnih dužnosnika predlažu se u visini plaća koje su te osobe imale kao državni dužnosnici.

IV. PRIJEDLOG DA SE ZAKON DONESE PO HITNOM POSTUPKU

Predlagatelj ocjenjuje da su se stekli uvjeti iz članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora, za donošenje zakona po hitnom postupku.

Predlagatelj ocjenjuje da donošenje zakona po hitnom postupku zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi:

U cilju efikasnije borbe protiv korupcije u državnoj upravi potrebno je što prije pooštriti zapreke za prijam u državnu službu, odnosno utvrditi širi krug kaznenih djela čije počinjenje predstavlja zapreku za prijam u državnu službu te je pravomoćna osuda za ta djela razlog za prestanak državne službe po sili zakona, te propisati odgovarajuće mjere protiv državnih službenika koji su počinili djela s obilježjima korupcije (obvezno udaljenje iz službe službenika protiv kojeg je pokrenut odgovarajući postupak zbog kaznenog djela ili teške povrede službene dužnosti s obilježjima korupcije te obvezno izricanje kazne prestanka državne službe u slučaju proglašenja službenika odgovornim za tešku povredu službene dužnosti s obilježjima korupcije).

Sukladno članku 151. stavku 3. Zakona o državnim službenicima, u roku od 60 dana od dana stupanja na dužnost Vlade nakon parlamentarnih izbora, raspisat će se javni natječaji za imenovanje na radna mjesta tajnika ministarstva, ravnatelja u ministarstvu (dosadašnjih pomoćnika ministra), zamjenika tajnika Vlade, predstojnika ureda Vlade, zamjenika državnog tajnika središnjeg državnog ureda te zamjenika i pomoćnika ravnatelja državne upravne

organizacije. Prije raspisivanja javnih natječaja za imenovanje rukovodećih službenika potrebno je utvrditi plaće tih službenika.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Uz prijedlog za donošenje ovog Zakona dostavlja se Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Uz Prijedlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima, prilaže se tekst odredbi Zakona o državnim službenicima ("Narodne novine", broj 92/2005. i 107/2007.), koje se mijenjaju i dopunjuju.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DRŽAVNIM SLUŽBENICIMA

Članak 1.

U Zakonu o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 92/2005. i 107/2007.) iza članka 14. dodaju se naslov i članak 14.a koji glase:

„Pravo na zaštitu službenika koji prijavi sumnju na korupciju

Članak 14.a

(1) Obraćanje državnog službenika zbog opravdane sumnje na korupciju ili podnošenje prijave o toj sumnji odgovornim osobama ili nadležnim državnim tijelima ne predstavlja opravdan razlog za prestanak državne službe.

(2) Državnom službeniku koji zbog opravdane sumnje na korupciju podnese prijavu o toj sumnji odgovornim osobama ili nadležnim državnim tijelima jamči se zaštita anonimnosti ako nadležno državno tijelo ocijeni da se radi o težem obliku korupcije, zaštita od uskraćivanja ili ograničavanja prava utvrđenih ovom Zakonom te zaštita od bilo kojeg oblika zlostavljanja.

(3) Čelnik tijela dužan je pokrenuti postupak zbog teške povrede službene dužnosti protiv rukovodećeg državnog službenika koji postupava protivno stavku 2. ovoga članka.

(4) Zlouporaba obveze državnog službenika na prijavljivanje opravdane sumnje na korupciju predstavlja tešku povredu službene dužnosti.“

Članak 2.

U članku 49. stavku 1. točka a) mijenja se i glasi:

„a) protiv kojih se vodi kazneni postupak ili koje su osuđene za kazneno djelo

- protiv života i tijela,
- protiv slobode i prava čovjeka i građanina,
- protiv Republike Hrvatske,
- protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom,
- protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa,
- protiv braka, obitelji i mladeži,
- protiv imovine,
- protiv sigurnosti pravnog prometa i poslovanja,
- protiv pravosuđa,
- protiv vjerodostojnosti isprava,
- protiv javnog reda ili
- protiv službene dužnosti,

osim ako je nastupila rehabilitacija prema posebnom zakonu,“

Članak 3.

U članku 66. stavku 1. iza riječi „diplomirani pravnici“, stavlja se točka, a ostatak teksta briše se.

Članak 4.

U članku 74. stavku 5. i članku 151. stavku 1. iza riječi „ravnatelja“ zagrada i riječ „direktora“ brišu se.

Članak 5.

U članku 74. stavku 5. riječi „službenici se imenuju“ zamjenjuju se riječima „službenike imenuje i razrješava Vlada“.

Iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6. - 9. koji glase:

„(6) Rukovodećeg službenika iz stavka 5. ovoga članka Vlada će razriješiti ako dobro ne upravlja državnim tijelom odnosno ustrojstvenom jedinicom ili ako je protiv njega pokrenut postupak zbog teške povrede službene dužnosti, odnosno ako su njegov rad i učinkovitost ocijenjeni ocjenom manjom od ocjene „dobar“. Rješenje o razrješnju mora biti obrazloženo.

(7) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Razriješeni službenik rasporedit će se na drugo radno mjesto u državnom tijelu, za koje ispunjava uvjete.

(9) Ako nema odgovarajućeg radnog mjesta na koje se razriješeni službenik može rasporediti odgovarajuće će se primijeniti odredbe ovoga Zakona o stavljanju službenika na raspolaganje Vladi.“

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 10.

Članak 6.

U članku 99. stavku 1. iza točke q) dodaje se nova točka r) koja glasi:

„r) ograničavanje ili uskraćivanje prava utvrđenih ovim Zakonom službeniku koji odgovornim osobama ili nadležnim tijelima prijavi sumnju na korupciju ili zlostavljanje tog službenika.“

Dosadašnja točka r) postaje točka s).

Članak 7.

U članku 110. stavku 3. broj „3.“ zamjenjuje se brojem „2.“

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Državnom službeniku obvezno se izriče kazna prestanka državne službe iz stavka 2. točke f) ovoga članka ako bude proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti koja ima obilježja korupcije.“

Dosadašnji stavci 4.-6. postaju stavci 5.-7.

Članak 8.

U članku 112. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„Čelnik tijela dužan je udaljiti iz službe državnog službenika protiv kojeg je pokrenut kazneni postupak ili postupak zbog teške povrede službene dužnosti zbog djela s obilježjima korupcije.“

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 4., broj „2.“ zamjenjuje se brojem „3.“

Članak 9.

Iza članka 151. dodaju se naslov i članak 151.a koji glase:

*„Koficijenti složenosti poslova u prijelaznom razdoblju
za radna mjesta koja su prema ranijim propisima bila položaji državnih dužnosnika*

Članak 151.a

Do stupanja na snagu posebnog zakona kojim će se urediti plaće i druga materijalna prava državnih službenika, plaće državnih službenika imenovanih na radna mjesta iz članka 151. ovoga Zakona izračunavat će se prema sljedećim koeficijentima:

1. predstojnici ureda Vlade Republike Hrvatske I.:

a) predstojnik Ureda za zakonodavstvo	5,27
b) predstojnik Ureda za opće poslove Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske	5,27
c) predstojnik Ureda za odnose s javnošću	5,27
2. zamjenik tajnika Vlade Republike Hrvatske	4,98
3. ravnatelj u ministarstvu	4,26
4. tajnik ministarstva	4,26
5. zamjenik državnog tajnika u središnjem državnom uredu	4,26
6. tajnik Državnog izbornog povjerenstva RH	4,26
7. zamjenik ravnatelja državne upravne organizacije	4,12

8. pomoćnik ravnatelja državne upravne organizacije	3,68
9. zamjenik tajnika Državnog izbornog povjerenstva RH	3, 68
10. predstojnici ureda Vlade Republike Hrvatske II.:	
a) predstojnik Ureda Vlade Republike Hrvatske za unutarnju reviziju	4,26
b) ravnatelj direkcije za korištenje službenih zrakoplova	4,26
c) predstojnik Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske	4,26
d) predstojnik Ureda za ljudska prava	3,97
e) predstojnik Ureda za socijalno partnerstvo u Republici Hrvatskoj	3,97
f) predstojnik Ureda za suzbijanje uporabe opojnih droga	3,97
g) predstojnik Ureda za protokol Vlade Republike Hrvatske	3,68
h) predstojnik Ureda za ravnopravnost spolova	3,50
i) predstojnik Ureda za nacionalne manjine	3,39
j) predstojnik Ureda za udruge	3,39.
k) predstojnik Ureda za lektoriranje	3,39
l) predstojnik Ureda za koordinaciju sustava procjene učinka propisa	3,39.

Na državne službenike iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike o uvećanju koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima.“

Članak 10.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O b r a z l o ž e n j e

Uz članak 1.

Navedena odredba odnosi se na zaštitu tzv. «zviždača» (osoba t.j. državnih službenika koji prijave korupciju). Za zaštitu „zviždača“ traži se da je postojanje opravdane sumnje na korupciju ili podnošenje prijave o toj sumnji u dobroj vjeri, čime se od zaštite isključuju „zviždači“ koji podnose paušalne prijave, bez navođenja odgovarajućih okolnosti ili dokaza o tome.

Radi zaštite državnih službenika od lažnog prijavljivanja propisuje se da zlouporaba obveze državnog službenika na prijavljivanje opravdane sumnje na korupciju predstavlja tešku povredu službene dužnosti.

Uz članak 2.

Predlaže se propisivanje šireg kruga kaznenih djela koja bi predstavljala zapreke za prijam u državnu službu, odnosno razlog su za prestanak državne službe po sili zakona ako je službenik pravomoćno osuđen za neko od tih kaznenih djela.

Naime, u primjeni Zakona uočeno je da je u članku 49. stavku 1. točki a) Zakona iza riječi „međunarodnom pravu“ omaškom izostavljen zarez, pa zapreka za prijam u službu postoji samo u slučaju kada se radi o kaznenim djelima taksativno navedenim u članku 49. stavku 1. točki a) Zakona, za koja je propisana kazna od najmanje dvije godine zatvora (intencija pri donošenju Zakona bila je da zapreke za prijam postoje za taksativno navedene grupe kaznenih djela, neovisno o propisanoj kazni za konkretno kazneno djelo). Zbog toga npr. krivotvorenje službene isprave ne predstavlja zapreku za prijam u državnu službu (čak i za mjesto blagajnika, matičara i sl.), što je nedopustivo.

Uz članak 3.

Kod predsjednika Odbora za državnu službu predlaže se brisanje uvjeta pravosudnog ispita, s obzirom da se radi o državnom službeniku (s položenim državnim stručnim ispitom) koji radi na poslovima rješavanja o žalbama državnih službenika protiv rješenja o pravima i obvezama državnih službenika. Na tom radnom mjestu primjenjuju se materijalni propisi službeničkog prava, a od postupovnih propisa isključivo Zakon o općem upravnom postupku. S obzirom da je poznavanje navedenih propisa dio programa za polaganje državnog stručnog ispita, ocjenjuje se nepotrebnim propisivanje uvjeta pravosudnog ispita (dovoljan državni stručni ispit).

Uz članak 4.

Predlaže se nomotehnička intervencija radi usklađivanja naziva radnog mjesta rukovodećeg državnog službenika „ravnatelj (direktor) u ministarstvu“ s nazivom utvrđenim u Zakonu o sustavu državne uprave („ravnatelj u ministarstvu“).

Uz članak 5.

Precizira se da Vlada imenuje i razrješava rukovodeće državne službenike iz članka 74. stavka 5. Zakona o državnim službenicima.

Rukovodećeg službenika iz stavka 5. ovoga članka Vlada će razriješiti ako dobro ne upravlja državnim tijelom odnosno ustrojstvenom jedinicom ili ako je protiv njega pokrenut postupak zbog teške povrede službene dužnosti (jer nije primjereno da službenik protiv kojeg se vodi postupak zbog teške povrede službene dužnosti upravlja ustrojstvenom jedinicom državnog tijela) odnosno ako su njegov rad i učinkovitost ocijenjeni ocjenom manjom od ocjene „dobar“.

Rješenje o razrješenju mora biti obrazloženo.

Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Razriješeni rukovodeći službenik ostaje u državnoj službi. Rasporedit će se na drugo radno mjesto u državnom tijelu, za koje ispunjava uvjete. Ako nema odgovarajućeg radnog mjesta na koje se razriješeni službenik može rasporediti odgovarajuće će se primijeniti odredbe ovoga Zakona o stavljanju službenika na raspolaganje Vladi.

Uz članak 6.

Radi efikasnog ostvarenja zaštite «zviždača» (državnih službenika koji prijave korupciju), predložene u članku 14a. ovoga Zakona, propisuje se nova teška povreda službene dužnosti „ograničavanje ili uskraćivanje prava utvrđenih ovim Zakonom službeniku koji odgovornim osobama ili nadležnim tijelima prijavi sumnju na korupciju ili zlostavljanje tog službenika“, dakle, teška povreda službene dužnosti zbog postupanja protivno odredbama članka 14.a ovoga Zakona.

Uz članak 7.

Pored nomotehničke intervencije u članku 110. stavku 3. Zakona o državnim službenicima („ispravak“ pogrešno navedenog broja stavka u važećem Zakonu), predlaže se, u cilju efikasnije borbe protiv korupcije u državnoj upravi, obvezno izricanje kazne prestanka državne službe u slučaju proglašenja službenika odgovornim za tešku povredu službene dužnosti koja ima obilježja korupcije.

Uz članak 8.

U cilju efikasnije borbe protiv korupcije u državnoj upravi predlaže se obvezno udaljenje iz službe službenika protiv kojeg je pokrenut postupak zbog kaznenog djela ili teške povrede službene dužnosti s obilježjima korupcije.

Uz članak 9.

Ovim člankom predlaže se utvrđivanje koeficijenata za izračun plaće rukovodećih državnih službenika iz članka 151. Zakona o državnim službenicima u prijelaznom razdoblju, do cjelovitog uređivanja plaća u državnoj službi posebnim zakonom kojim će se urediti plaće svih državnih službenika.

Radi se o rukovodećim državnim službenicima koji su prije stupanja na dužnost Vlade nakon provedenih parlamentarnih izbora bili državni dužnosnici i plaća im je bila utvrđena propisima o državnim dužnosnicima. Predloženi su koeficijenti u visini dosadašnjih koeficijenata, koji su bili utvrđeni u Zakonu o obvezama i pravima državnih dužnosnika odnosno Odluci Vlade donesenoj temeljem članka 12. stavka 6. istoga Zakona.

Navedene koeficijente potrebno je utvrditi zakonom (a ne uredbom Vlade), jer ti koeficijenti (koeficijenti dosadašnjih državnih dužnosnika) izlaze izvan okvira propisanih za državne službenike. Najviši koeficijent za državne službenike je 3,50 (članak 109. stavak 4. Zakona o državnim službenicima i namještenicima, koji je ostao na snazi temeljem članka 144. Zakona o državnim službenicima).

S obzirom da se predloženim člankom Zakona plaće navedenih službenika (dosadašnjih državnih dužnosnika) žele zadržati na postojećoj razini, a ne želi se povećanje plaća, predlaže se (za te službenike) isključenje primjene odredaba kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike o uvećanju koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž u državnim tijelima (za radni staž od 20 do 29 godina – 4%, za radni staž od 30 do 34 godine - 8 %, odnosno za radni staž od 35 i više godina – 10%).

Uz članak 10.

Ovom odredbom utvrđuje se dan stupanja na snagu Zakona.